

Notă de prezentare

a proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal

1. Contextul și cadrul european de reglementare

În anul 2009 a fost aprobată Directiva CE nr. 72 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei CE nr. 54/2003, care stipulează că Statele membre ar trebui să asigure clienților casnici și, atunci când statele membre consideră oportun acest lucru, întreprinderilor mici, dreptul de a se alimenta cu energie electrică de o calitate bine definită, la prețuri clar comparabile, transparente și rezonabile.

Conform art.3 alin.(3) ”Statele membre garantează că toți clienții casnici și, atunci când consideră adecvat, micile întreprinderi (adică întreprinderile cu mai puțin de 50 de salariați și o cifră de afaceri anuală sau un bilanț care nu depășește 10 milioane de euro) beneficiază de serviciile universale, și anume de dreptul de a li se furniza, pe teritoriul lor, energie electrică de o calitate bine definită, la prețuri rezonabile, transparente, ușor comparabile și nediscriminatorii. Pentru a asigura furnizarea de servicii universale, statele membre pot numi un furnizor de ultimă opțiune.”

2. Cadrul național de reglementare

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, impune furnizorilor de ultimă instanță:

- Conform art. 55 alin. (1), obligația de a asigura „furnizarea de energie electrică în condiții de calitate și la prețuri rezonabile, transparente, ușor comparabile și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE, cu respectarea prevederilor art. 22 alin. (1) următoarelor categorii de clienți:
 - a) clienții finali care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate;
 - b) clienții casnici și clienții noncasnici cu un număr mediu scriptic de salariați mai mic de 50 și o cifră de afaceri anuală sau o valoare totală a activelor din bilanțul contabil, conform raportărilor fiscale anuale, care nu depășește 10 milioane euro”.
- Conform art.53 alin.(2), obligația „de a furniza energie electrică clienților finali al căror furnizor se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de autoritatea competentă în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă (...), conform reglementărilor emise de autoritatea competentă”.

și dă dreptul ANRE conform art. 22 alin. (2) (...) b) să impună furnizorilor de ultimă instanță proceduri transparente de achiziție a energiei electrice de pe piața concurențială destinată clienților prevăzuți la art. 55 alin. (1);

În baza prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, ANRE are atribuții și competențe în elaborarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale.

3. Scopul reglementării

Propunerea de ordin are ca scop asigurarea unui cadru adecvat de achiziționare de către furnizorii de ultimă instanță, în condiții comparabile, transparente și nediscriminatorii, a energiei electrice furnizate clienților deserviți, adaptat modificării condițiilor pieței de energie electrică ca urmare a finalizării calendarului de dereglementare.

4. Schimbările preconizate/ măsurile propuse prin proiectul de reglementare

Raportat la reglementarea în vigoare, prin acest proiect de ordin sunt aduse modificări și completări privind următoarele aspecte:

- ✓ PCSU devine din piață obligatorie pentru FUI, în piață voluntară atât pentru participanții la licitație (vânzători) cât și pentru FUI;
- ✓ Un FUI va putea participa la o sesiune de licitație doar într-o singură calitate, participant la licitație sau cumpărător prin licitație;
- ✓ Înregistrarea participanților la PCSU, atât cumpărători cât și vânzători, se va face conform procedurii de înregistrare OPCOM și prin semnarea convenției de participare la PCSU;
- ✓ S-au introdus mai multe tipuri de sesiuni de licitații: anuale și trimestriale;
- ✓ S-au stabilit ca zile de deschidere a sesiunilor de licitații, date fixe din calendar și anume: pentru sesiunea de licitații trimestrială - prima zi de luni din luna anterioară perioadei de livrare, pentru sesiunea de licitații anuală: - a treia zi de luni din luna martie;
- ✓ Produsele de tranzacționare vor fi tip standard din punct de vedere al intervalelor caracteristice (produs de bandă și 1 sau 2 produse de vârf în funcție de tipul de sesiune de licitație ales și de profilul orar al cererii);
- ✓ FUI nu mai transmite la ANRE profilarea orară a consumului prognozat aferent clienților finali proprii deserviți în regim de serviciu universal și nici ofertele de cumpărare pe fiecare produs de tranzacționare aferente unei sesiuni de licitații.
- ✓ Ofertele de cumpărare se transmit de către FUI înregistrat în calitate de cumpărător prin licitație la OPCOM, prin intermediul platformei informatice PCSU, și sunt de tip pereche cantitate-preț(p_{FUI}). Transmiterea ofertelor de cumpărare este condiție obligatorie de participare a FUI în calitate de cumpărător prin licitație.
- ✓ Nu se mai stabilesc P_{min} și P_{max} pentru ofertele indicative. Participanții la licitație vor depune oferte indicative de tip perechi cantitate orară – preț. Astfel oferta indicativă cuprinde: 3-5 perechi cantitate orară-preț, pentru fiecare produs de tranzacționare (obligatoriu minim 3 perechi); unde:
 - cantitate – nr. întreg, multiplu de 1, în MWh.- cantitatea pe care participantul la licitație este dispus să o oferteze în licitație
 - preț- numărul, cu max. 2 zecimale, în lei /MWh. – prețul cu care este dispus să oferteze participantul cantitatea dorită.

- ✓ S-a modificat modul de stabilire a produselor de tranzacționare și anume: prețul de pornire pentru fiecare produs de tranzacționare se va determina de către OPCSU, pe baza unui algoritm bazat pe ofertele indicative date de participanții la licitație și de un excedent impus, iar volumul maxim de ofertare (VMO), pentru fiecare produs de tranzacționare, se va stabili de OPCSU în funcție de necesarul scos la licitație.
- ✓ Introducerea obligativității și pentru cumpărătorii prin licitație de a depune garanții financiare de participare;
- ✓ S-a modificat formula de calcul a valorii garanției financiare de participare pentru participanții la licitație, valoarea se va stabili în funcție de ofertele indicative transmise de aceștia și $p_{med,6\text{ luni}}$ = prețul mediu ponderat aferent tranzacțiilor încheiate pe piețele la termen în ultimele 6 luni calendaristice încheiate, anterioare lunii în care se desfășoară sesiunea de licitații, cu livrare în perioada pentru care se desfășoară licitația;
- ✓ S-a completat cu formula de calcul a valorii garanției financiare de participare pentru cumpărătorii prin licitație, valoarea se va stabili în funcție de ofertele de cumpărare transmise de aceștia și $p_{med,6\text{ luni}}$ = prețul mediu ponderat aferent tranzacțiilor încheiate pe piețele la termen în ultimele 6 luni calendaristice încheiate, anterioare lunii în care se desfășoară sesiunea de licitații, cu livrare în perioada pentru care se desfășoară licitația;
- ✓ OPCSU va determina ecartul dintre prețul anunțat pentru o rundă de licitații și prețul din runda anterioară, pe baza unei formule de calcul confidențiale, care ține cont de excedentul de ofertă înregistrat în runda anterioară, pentru fiecare produs de tranzacționare.
- ✓ Introducerea obligativității cumpărătorilor prin licitație de a constitui garanții financiare de plată;
- ✓ Contractul-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice tranzacționate pe PCSU se elaborează de către OPCSU, în urma analizării într-un grup de lucru constituit cu participanții la piață și după parcurgerea procesului de consultare publică.
- ✓ Cumpărătorul prin licitație poate refuza încheierea unui/unor contract/contracte de vânzare-cumpărare stabilite în urma desfășurării unei sesiuni de licitație pentru produsul/produsele de tranzacționare pentru care se îndeplinește următoarea condiție:

$$p_i > p_{FUI,i}$$

unde:

p_i = prețul de închidere a licitației pentru produsul de tranzacționare i [lei/MWh];

$p_{FUI,i}$ = prețul din oferta de cumpărare a respectivului FUI pe produsul de tranzacționare i .

- ✓ Completarea/modificarea condițiilor de executare a garanției financiare de participare constituite de către cumpărătorii prin licitație și participanții la licitație declarați câștigători și de plată de către aceștia a penalității în cazul de neîncheiere a contractelor și/sau nedepunerii garanției financiare de bună execuție/garanției financiare de plată. Excepție: cumpărătorului prin licitație care refuză încheierea unui contract/contracte de vânzare-cumpărare în conformitate cu respectarea condiției de la punctul de mai sus, nu i se va executa garanția financiară de participare.
- ✓ Modificarea și completarea capitolului de atribuții ale OPCSU.
- ✓ Completarea și modificarea prevederilor referitoare la drepturile și obligațiile FUI și ale participanților la licitație.

5. Impactul macroeconomic

a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei: având în vedere faptul că această piață este deja integrată în piața de energie electrică nu se preconizează modificări cu impact asupra acesteia;

b) impactul asupra operatorilor economici:

Prin stabilirea atât pentru cumpărători cât și pentru potențialii vânzători a PCSU ca piața voluntară și introducerea achiziției pe termen lung, prin desfășurarea și de sesiuni anuale de licitații, se preconizează o flexibilitate în achiziția de energie electrică destinată clienților care beneficiază de serviciu universal, reducerea expunerii FUI la volatilitatea prețurilor piețelor pe termen scurt și posibilitatea FUI de a-si face strategia proprie de acțiune pe piețele centralizate administrate de OPCOM.

c) impactul asupra consumatorilor/clienților finali:

Având în vedere faptul că aceasta piața este deja integrată în piața de energie electrică, prevederile proiectului de ordin privind stabilirea caracterului voluntar al PCSU și introducerea achiziției pe termen lung, ar putea avea un impact pozitiv în prețul energiei electrice aplicat de FUI clienților finali care beneficiază de serviciu universal.